

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом квітня 2019 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про внесення змін до тарифів на послуги з реєстрації та ліцензування, що надаються Національним банком України	54	01.04.2019	Запроваджено тарифи на послугу із видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, тариф за надання послуги щодо отримання погодження на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки . Також виключено тарифи на послуги, пов'язані з включенням аудиторів до Реєстру аудиторських фірм, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків,. Також уточнено назви окремих послуг у зв'язку з набранням чинності Положення про ліцензування банків, затвердженого постановою Правління Національного банку від 22.12.2018 № 149.	З метою приведення переліку послуг, що надаються НБУ у сфері реєстрації та ліцензування, у відповідність до вимог нормативно-правових актів
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 26 грудня 2018 року № 154	55	01.04.2019	Внесено зміни до Постанови «Про окремі питання подання статистичної звітності до Національного банку України» Зміни скорочують перелік інформації стосовно боржників-фізичних осіб , яку банки подають до НБУ відповідно до Додатку 7 до Правил організації статистичної звітності.	Спрощення процедури первинного накопичення даних щодо боржників банків - фізичних осіб
Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	56	01.04.2019	НБУ оновив Інструкцію про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів. Вона зокрема регулює порядок відкриття/закриття банками: <ul style="list-style-type: none"> ● рахунків клієнтів – резидентів і нерезидентів України (фізичних та юридичних осіб); ● кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів; ● рахунків міжнародних фінансових організацій, а також управителя за договором управління майном. Крім того, спрощення в порядку відкриття рахунків клієнтів, передбачені в Інструкції, позитивно вплинуть на умови ведення бізнесу в Україні завдяки таким новаціям: <ul style="list-style-type: none"> ● скасування подання клієнтами банків під час відкриття рахунків картки зі зразками підписів – відтепер 	Для поступового переходу України до вільного руху капіталу

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
			<p>розпорядження рахунком здійснюватиметься на підставі переліку осіб, які відповідно до законодавства мають на це право, та що не потребує нотаріального посвідчення;</p> <ul style="list-style-type: none"> • зміна найменування юридичної особи не передбачає закриття діючих рахунків. <p>Положення документа не містять також режимів рахунків клієнтів (тобто обмежень стосовно проведення операцій з рахунками), а лише визначають деякі особливості здійснення операцій за рахунками окремих клієнтів.</p>	
Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань захисту приміщень небанківських установ	57	02.04.2019	НБУ встановив мінімальні вимоги, пов'язані з організацією небанківськими установами та операторами поштового зв'язку захисту своїх приміщень, безпеки персоналу та схоронності цінностей і майна. Також регулятор передбачив можливість для небанківських установ самостійно визначити необхідність облаштування приміщень системою відеоспостереження та облаштування робочого місця касира, які розташовані в селищах та селах (аналогічні норми встановлені і для банків в Україні).	Оптимізація та узагальнення вимог до безпеки приміщень усіх небанківських установ у зв'язку із отриманням ними права здійснювати операції з обміну валют та переказу коштів
Про затвердження змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу	58	02.04.2019	<p>Зміни до Положення, що набирають чинності разом з новою Інструкцією з 04 квітня 2019 року, містять:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення компанії-оболонки; • процедури здійснення аналізу інформації/документів для виявлення таких компаній; • дії банку в разі підтвердження того, що клієнт є компанією-оболонкою/відмови клієнта в наданні банку необхідних документів (інформації)/у разі, якщо наданих документів недостатньо для здійснення відповідного аналізу. 	Запровадження механізму виявлення банками серед юридичних осіб-нерезидентів компаній-оболонки
Про внесення змін до Положення про порядок подання	59	09.04.2019	НБУ удосконалив підходи до оцінки структур власності банків.	Вдосконалення процедури подання

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
відомостей про структуру власності банку			<p>Зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> розширено перелік випадків, коли структура власності банку може бути визнана непрозорою. Тепер Національний банк може прийняти відповідне рішення у разі наявності в структурі власності банку осіб, визнаних Національним банком власниками істотної участі, якщо такими особами не погоджено з Національним банком набуття істотної участі в порядку, визначеному законодавством; включено критерії оцінки фінансового/майнового стану особи, яка входить до складу десяти найбільших остаточних ключових учасників у структурі власності банку. 	інформації про структуру власності банків
Про затвердження Положення про порядок надання банками інформації про відкриття/закриття рахунків фізичних осіб, унесених до Єдиного реєстру боржників, до органів державної виконавчої служби або приватних виконавців	60	18.04.2019	<p>НБУ визначив механізм повідомлення банками органу державної виконавчої служби або приватного виконавця про рахунки фізичних осіб, внесених до Єдиного реєстру боржників.</p> <p>Так, банк зобов'язаний перевірити наявність інформації про клієнта-фізичну особу у день відкриття або закриття її рахунку у Єдиному реєстрі боржників. Якщо рахунок відкривається на ім'я фізичної особи, внесеної до Єдиного реєстру боржників, зокрема через відокремлені підрозділи банку, або здійснюється закриття рахунку такою особою, банк зобов'язаний у день відкриття або закриття рахунку повідомити про це зазначених у Єдиному реєстрі боржників виконавців.</p>	<p>Документ сприятиме:</p> <ul style="list-style-type: none"> запобіганню відчуження майна боржником, внесеним до Єдиного реєстру боржників; посиленню захисту прав і інтересів дітей, покращенню їх матеріального забезпечення у випадках, якщо батьки не дійшли згоди щодо способу утримання дітей і такий спосіб утримання дітей визначається судом.
Про внесення змін до Положення про порядок проведення перевірок щодо дотримання об'єктами нагляду (оверсайта) вимог законодавства України з питань	61	18.04.2019	НБУ оновив порядок проведення перевірок щодо дотримання об'єктами нагляду (оверсайта) вимог законодавства з питань діяльності платіжних систем в Україні.	Спрощення ведення бізнесу

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
діяльності платіжних систем в Україні			Відтепер Національний банк повідомлятиме об'єкти перевірки про проведення планових виїзних перевірок не пізніше ніж за 20 днів до початку такої перевірки (раніше цей термін становив 10 днів), а також надаватиме їм програми таких перевірок.	
Про затвердження Змін до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні	62	18.04.2019	<p>Зміни передбачають підсилення фінансового моніторингу. Відповідно до змін, банк має вживати заходи для вивчення клієнтів-суб'єктів господарювання, які отримують у банку готівку для подальшого здійснення готівкових розрахунків, щоб спростувати або підтвердити підозри щодо здійснення клієнтом фінансових операцій з ознаками фіктивності. Зокрема, з урахуванням ризик-орієнтованого підходу банк має отримувати від клієнта підтвердні документи, на підставі яких здійснюються готівкові розрахунки.</p> <p>Регулятор також унормував застосування електронного підпису та електронної печатки у банківській системі України під час здійснення касових операцій відповідно до вимог законодавства (зокрема Закону України "Про електронні довірчі послуги").</p> <p>До того ж НБУ удосконалив окремі норми організації касової роботи банків України, зокрема щодо роботи банків з сумнівними щодо справжності та платіжності банкнотами тощо.</p>	Посилення нагляду за здійсненням готівкових розрахунків та веденням касових операцій банками в Україні
Про затвердження Положення про порядок взаємодії Національного банку України з інноваційними компаніями та проектами	63	23.04.2019	<p>Інноваційні компанії можуть подавати до регулятора заяви (українською або англійською мовами) для розгляду та обговорення власних новітніх продуктів. Стосовно кожного з поданих інноваційних продуктів компаніям надаватиметься безпосередній зворотній зв'язок та рекомендації щодо його правового супроводу».</p> <p>це дасть можливість Національному банку зрозуміти потреби та напрями розвитку інноваційного фінансового ринку, а інноваційним компаніям – особливості поточного</p>	Розвиток взаємодії між НБУ та інноваційними компаніями для стимулювання розвитку FinTech-рішень

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
			регулювання та законодавчої бази. Крім того, у разі потреби, Національний банк звертатиметься до Уряду з пропозицією внести зміни до законодавства України, щоб зробити можливим впровадження справді інноваційних фінансових продуктів та послуг НБУ розглядатиме подану заяву з презентаційними матеріалами протягом 30 робочих днів. Для цього НБУ може залучити представників Мінфіну, Мінекономрозвитку, ДФС, представників професійних асоціацій на фінансовому ринку, тощо.	
Про затвердження Змін до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків	64	26.04.2019	Було внесено зміни щодо вимог до забезпечення, яке НБУ приймає за договорами підтримки ліквідності, та коригуючи коефіцієнтів до них. Також було внесено доповнення, згідно до якого регулятор має право змінювати коригуючі коефіцієнти для заставного майна в разі суттєвої зміни кон'юнктури ринку та/або розміру витрат, пов'язаних із реалізацією заставленого майна	Вдосконалення механізму підтримки ліквідності